

EESTI PANGA 2007. AASTA MAJANDUSPROGNOOSIDE PÕHISÕNUMID

Eesti Pank avaldas 2007. aasta kevadprognoosi mais ja sügisprognoosi oktoobris. Alljärgnev kokkuvõte toetub eelkõige sügisprognoosile ja tol hetkel kasutada olnud informatsioonile. Jooksvalt uuendati ka majandusprognooside koostamiseks kasutatavat makroökonomeetrilist prognoosimudelit. See puudutas eelkõige tööturu, aga ka laenuturu segmenti.

Kui aastatel 2005–2006 kasvas Eesti majandus enam kui 10%, siis 2007. aastal kasv aeglustus ootuspäraselt. Eelmise aasta kevadel prognoosisime 2007. aasta majanduskasvuks 8,4% ning sügisel korrigeerisime seda pisut allapoole 7,3%ni. Tegelikult kasvas majandus ligikaudu 7%. Majanduse jahtumine jätkub ka 2008. aastal sisenõudluse aeglustuva kasvu ning nõrgeneva väliskeskonna tõttu. Uut majandusaktiivsuse tõusulainet ei ole suure tõenäosusega oodata enne 2009. aastat. Laenuraha jätkuv sissevool ja edasine sujuv jagamine toetab uut kasvutsükli, mis peaks aga senisest enam põhinema tootluse kasvul.

Välisnõudlus oli Eesti jaoks 2007. aastal üldjoontes soodne, vaatamata mitme negatiivse asjaolu ilmnemisele. Suvel vallandus maailma finantsturgudel ebakindlus, mille tagajärjel kujuneb välisnõudlus 2008. aastal mõnevõrra nõrgemaks. Teiseks negatiivseks teguriks olid poliitilised pinged, mis mõjutasid Venemaa maavaradel põhinevat transiidiaari. 2008. aastal kasvab lähinaabrite majandus varasemaga võrreldes aeglasemalt ja seetõttu on ka ekspordi kasvupotentsiaal väiksem. Sama kehtib 2009. aasta puhul. Sisenõudluse kasvu aeglustumisel välistasakaal küll paraneb, ent visalt.

Inflatsioon pakkus rohkem üllatusi. Kui 2007. aasta alguses prognoosis Eesti Pank hinnatõusuks 5,1% ja sügisel 6,3%, siis tegelikult kasvas hinnatase 6,6%. Sügisprognoos nägi ette kodumaiste inflatsioonitegurite, s.o eelkõige ülikiirest majanduskasvust tuleneva hinnatõusu surve kulmineerumist 2007. aasta lõpus ja 2008. aasta alguses. Inflatsiooni tõus jätkub ka 2008. aastal, kuna aasta alguses tõsteti mitme aktsiisimaksu määra. 2009. aastal seevastu hinnatõusu eeldatavasti aeglustub.

Inflatsiooniprognosis tugineb suuresti eeldusele, et tööjõuturg rahuneb. Turu 2007. aasta makronäitajad viitasid endiselt väga kiiretele muutustele. Hõive kasv aeglustus märkimisväärselt ja tööpuuduse alanemine küll pidurdus, kuid palgakasv jätkus kiirenevas tempos. Palgakasvu hoogustumine majanduse jahtumise tingimustes suurendas ebakõla tootlikkuse ja palgakasvu vahel. See tendents jääb üheks peamiseks majanduse konkurentsivõimet ohustavaks teguriks ka lähiaastatel, mis omakorda takistab tasakaalustatud majandusarengut.

2007. aastal kasvas majanduskasvu järsu aeglustumise oht, kui kinnisvarasektoris algas kohandumisfaas. Aktiivsuse ulatuslik langus selles sektoris korrigeerib majanduskasvu oluliselt allapoole, kuna kinnisvarainvesteeringud on viimastel aastatel märkimisväärselt majanduskasvu panustanud. Teisalt kujutab ohtu jätkusuutlikule majandusarengule ka see, kui Eesti pankadel peaksid tekkima raskused välisurgudelt kapitali kaasamisel. Sellisel juhul ootab ees suur korrigeerimine sisenõudluses.